

Bliver der længere mellem

LAND OG BY?

23 eksperter bringer
nye indsigter til en svær debat

DJØF FORLAG

**BLIVER DER LÆNGERE
MELLEM LAND OG BY?**

Bliver der længere mellem

LAND OG BY?

23 eksperter bringer
nye indsigter til en svær debat

REDIGERET AF:

Simon Kjær Hansen, Niels Ploug, Henriette Steiner og Lise Tjørring

DJØF FORLAG
2025

Simon Kjær Hansen, Niels Ploug, Henriette Steiner og Lise Tjørring (red.)

Bliver der længere mellem land og by?

23 eksperter bringer nye indsigter til en svær debat

1. udgave, 1. oplag

© 2025 by Djøf Forlag

Alle billeder er taget af fotograf Mette Frandsen

Danmarkskortene, som indleder bogens kapitler, er udarbejdet af Danmarks Statistik

Denne bog er beskyttet af gældende dansk lov om ophavsret.

Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven.

Det betyder fx, at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Tekst & Node.

Jurist- og Økonomforbundets Forlag/Djøf Forlag er godkendt af Uddannelses- og Forskningsministeriet som pointgivende forlag i den bibliometriske forskningsindikator.

For at en publikation kan opnå point kræves det, at forlaget skal benytte fagfællebedømmelse, hvilket vil sige, at en ekstern forsker har bedømt forskningens kvalitet inden værkets publicering.

Publikationens forskningsbidrag (kapitel 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14 og 16) er fagfællebedømt

Antologien er udgivet med støtte fra Realdania.

Sats og omslag: Kit Hansen

Printed in EU 2025

ISBN 978-87-574-6019-3

ebog ISBN 978-87-574-6664-5

Djøf Forlag

Gothersgade 137

1123 København K

Telefon: 39 13 55 00

e-mail: forlag@djoefforlag.dk

www.djoefforlag.dk

Indhold

Indledning – bliver der længere mellem land og by?

Af Simon Kjær Hansen, Niels Ploug, Henriette Steiner, Lise Tjørring

AFSTANDEN MELLEM OS

1. Befolkningsudviklinger mellem land og by 25
– om bosætning og flyttemønstre i et historisk perspektiv
Af Curt Liliegreen
2. Hvor langt er der til en liter mælk? 47
– om afviklingen af dagligvarebutikker i danske landdistrikter
Af Magnus Nørtoft
3. Rejsen fra Ribe 59
– om centralisering og mikroarbejdsmarkeder i Danmark de seneste
to årtier
Af Anna Ilsøe
4. Den mobile dialekttalende 71
– om dialekternes status, brug og sociale dynamikker
Af Pia Quist
5. Er 400 meter langt? 83
– om vigtigheden af den oplevede afstand
Af Henriette Steiner, og Lise Tjørring

HVEM SKAL FLYTTE – UDDANNELSEN, JOBBET ELLER MENNESKET?

6. Sammenhænge mellem by og land 97
– om flyttebevægelser, livsfaseflytninger og bosætningspræferencer
Af Helle Nørgaard og Hans Thor Andersen
7. Udenlandske arbejdere eller robotteknologi? 111
– om regionale udfordringer og løsninger i mangel på arbejdskraft
Af Andreas Fernstrøm

8. En professionsuddannelse som vejen til et meningsfuldt arbejdsliv 121
– om unges fravalg af professionsuddannelser i hovedstaden,
og hvad der kan gøres ved det
Af Anne Vang Rasmussen
9. Når arbejdspladser kommer og går 135
– om nye brudflader i erhvervsstrukturen mellem land og by
Af Peter Lotz

HVOR VI LEVER, OG HVORDAN VI LEVER

10. Der jeg bor, og der jeg lever. 159
– om mobile befolkningsgrupper i danske landdistrikter
Af Anne Thomas og Gitte Hvidkær Marschner
11. Landskaber, dyrkningsformer og vild natur 175
– om den kulturelle dannelse på landet
Af Anne Fastrup
12. Når lokalsamfund driver købmandsbutik 191
– om civilsamfundets rolle på landet
Af Lise Byskov Herslund og Hanne Tanvig

LILLE LAND – STOR ULIGHED?

13. Ressourcer, handlekraft og retfærdighed 203
– om sundhedstilstanden på tværs af land og by
Af Annette Aagaard Thuesen og Pernille Tanggard Andersen
14. Hvem passer på hvem? 217
– om coronapandemiens påvirkning af børns trivsel i Danmark
mellem land og by
Af Henriette Steiner
15. Fra SU til ældrecheck 233
– om alder og økonomiske skel mellem land og by
Af Jarl Quitzau

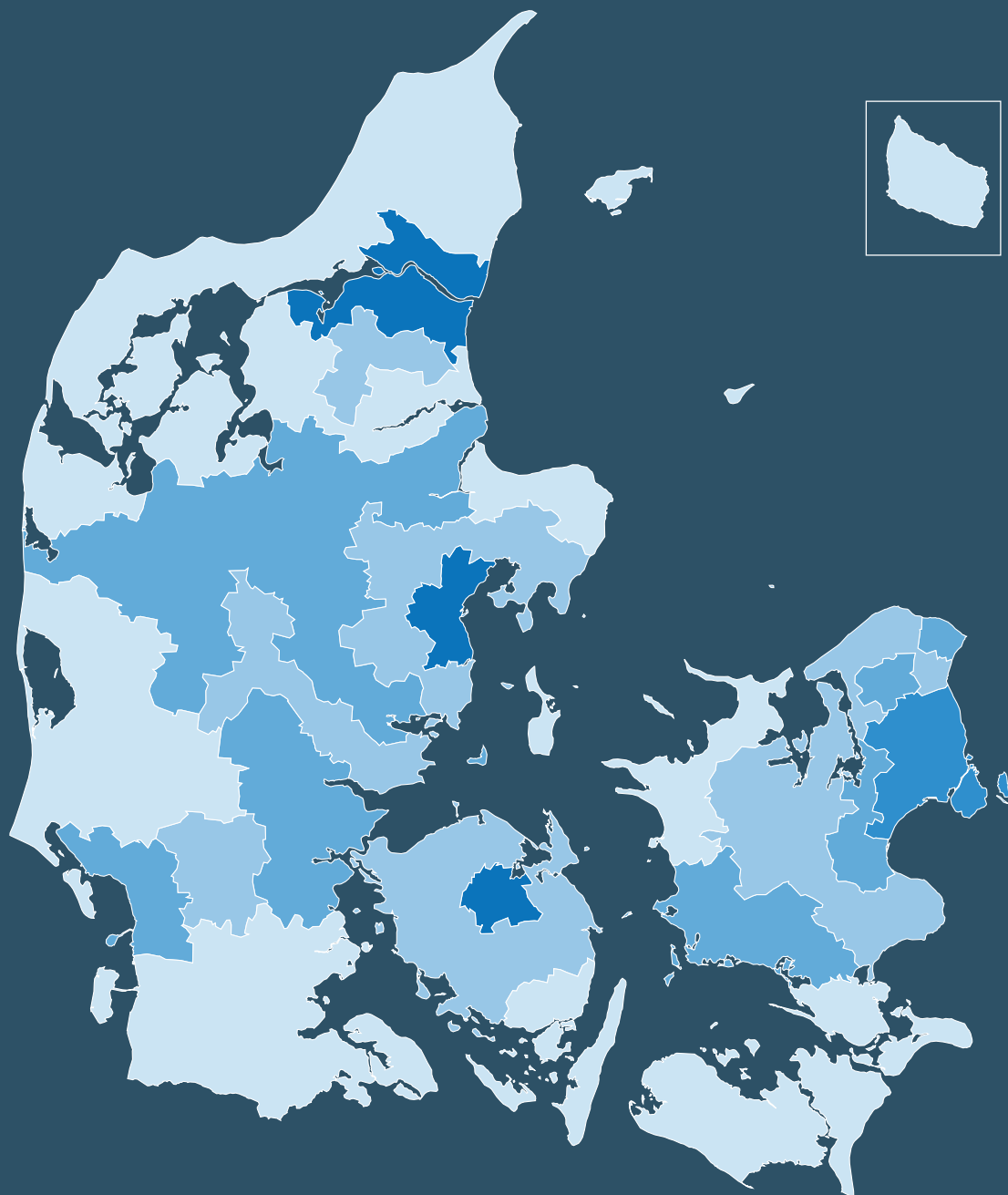
MYTER OG RETFÆRDIGHED I GRØN OMSTILLING

16. Er De Gule Veste på vej til Danmark?	253
– om tværgående sociale bevægelser i kampen mod ulighed	
Af Anne-Sofie Dichman	
17. Hvem bidrager og hvem høster?	263
– om planlægning af grøn energi i land- og bykommuner	
Af Britt Vorgod Pedersen	
18. To bæreposer til fjerde sal	275
– om gevinster ved byernes grå infrastruktur i den grønne omstilling	
Af Simon Kjær Hansen	
Tak	287

AFSTANDEN MELLEM OS

Udvikling i antallet af statslige arbejdspladser fra 2008 til 2023 i pct.

Landkommuner: -1
Oplandskommuner: 2
Provinsbykommuner: 13

Hovedstadskommuner: 16
Storbykommuner: 30

Rejsen fra Ribe

– om centralisering og mikroarbejdsmarkeder i Danmark de seneste to årtier

Af Anna Ilsøe, lektor, Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, Københavns Universitet

En af forfatteren Peter Seebergs mest kendte noveller bærer titlen *Rejsen til Ribe* (Seeberg, 1990). Den skildrer en drengs togrejse fra en lille station i Sønderjylland til Ribe – en rejse, der for hovedpersonen opleves som en næsten overvældende ekspedition til en storbylignende metropol. Novellens pointe er selvfølgelig, at perspektivet betyder alt. Han kommer fra en lille by, og for ham er Ribe stor.

Historisk set har han ret. Ribe var engang et trafikmæssigt og magtmæssigt knudepunkt helt tilbage i vikingetiden (Christensen, 2010). Byen har en domkirke og en biskop og har været kongens eje, og blev derfor aldrig en del af Tyskland i 1864. Grænsen bøjede sydpå om byen, hvor man i dag kan vandre langs den nyetablerede grænsesti. I de seneste 20 år er der imidlertid sket en modsat tendens. Mange rejser væk fra Ribe, hvilket passer ind i en generel tendens i det danske samfund. En række reformer har flyttet offentlige funktioner og arbejdspladser ud af Ribe – eller ligefrem lukket dem ned. Dette til trods for at indbyggertallet har ligget nogenlunde stabilt i Ribe i perioden 2000-2023 på omkring 8.000 indbyggere (se Tabel 1).

I dette kapitel diskuteres Ribes udvikling og dens konsekvenser for byen med udgangspunkt i udvalgte tal. Spørgsmålet er, om udviklingen har med-

Tabel 1: Indbyggertallet i Ribe 2000-2023 [Danmarks Statistik, u.å.-a, u.å.-b, u.å.-c]

FOLKETAL 1. JANUAR		
	Ribe Kommune	Ribe By
2000	18.112	7.984
2001	18.146	8.031
2002	18.140	8.033
2003	18.107	8.006
2004	18.111	7.990
2005		-
2006		8.081
2007		8.192
2008		8.229
2009		8.210
2010		8.188
2011		8.192
2012		8.187
2013		8.142
2014		8.168
2015		8.126
2016		8.182
2017		8.251
2018		8.259
2019		8.315
2020		8.317
2021		8.287
2022		8.257
2023		8.365
2024		8.295
2025		8.367

Note: Der er kun tal for Ribe Kommune til og med år 2004, da den derefter blev lagt sammen med Esbjerg Kommune i forbindelse med Strukturreformen.

ført et tab af offentlige arbejdspladser for højtuddannede i Ribe – eller om det blot er en myte? Jeg er selv vokset op i Ribe i perioden 1979-1993 og flyttede herefter til København. Forskellen i udviklingen mellem København og Ribe de seneste to årtier inddrages til sidst i kapitlet for at perspektivere analysen.

Min egen rejse til Ribe

Jeg blev født i København i 1974, men i 1979 flyttede min familie til Ribe, da min far blev ansat som lærer på Ribe Katedralskole. På det tidspunkt var København en mere nedslidt by, end den er i dag. Mange lejligheder var uden bad og toilet, og de færreste af dem var renoverede. Vi flyttede væk fra København og ind i et relativt nybygget rækkehus lidt uden for Ribe. Mit første indtryk af Ribe centrum var de mange gamle huse og de gamle kirker – og ikke mindst de hyppige arkæologiske udgravninger. Det er en historisk og kulturel by med sjæl (Funder, 2011). I takt med at jeg voksede op, lærte jeg byens højtuddannede kulturpersonligheder og andre akademikere at kende. Dem var der mange af i 1980'erne på grund af de mange offentlige institutioner og arbejdspladser. Ribe Amtsgård, Ribe Stift, Ribe Katedralskole, Ribe Handelsskole, Ribe Sygehus, Ribe Seminarium, Ribe VUC, Ribe Kunstmuseum, Antikvarisk Samling (Bymuseet) og Ribe Kommune, for at nævne nogle stykker. De udgjorde vigtige arbejdspladser for de højtuddannede i byen og skabte et 'mikroarbejdsmarked', typisk for veluddannede par, der havde læst i de store byer og valgte at slå sig ned i Ribe. Med begrebet 'mikroarbejdsmarked' henvises her til et lokalt arbejdsmarked for veluddannede af en vis størrelse – stort nok til at veluddannede par, der flytter til byen, med høj sandsynlighed begge kan finde gode jobs. Dette er særligt relevant i Danmark og i de øvrige nordiske lande, hvor kvinder og mænd i næsten lige høj grad er beskæftiget på arbejdsmarkedet, og begge parter i et parforhold (hvad enten de har børn eller ej) har brug for og forventer at kunne få et arbejde (Korpi, 2000; Pfau-Effinger, 2012; Beskæftigelsesministeriet, 2024). Der er i Danmark ingen særlig skattefordel, når man er gift og får børn, som kan finansiere, at mødrene går hjemme (som fx i Tyskland). Der er heller ikke tradition for, at mange fædre arbejder et meget højt antal timer per uge for at finansiere, at mødrene går hjemme med børnene (som der er i USA). Til gengæld er der relativt billige daginstitutioner af relativt høj kvalitet i international sammenligning samt pasningsgaranti, der gør, at begge forældre let kan søge arbejde (Korpi, 2000; Pfau-Effinger, 2012).

Imidlertid er mange af de offentlige arbejdspladser i Ribe i dag lukket. Det er en udvikling, der går mere end 20 år tilbage. Ribe Sygehus lukkede i 1999 efter at have været lukningsstruet igennem ti år, og bygningen er i dag omdannet til et sundhedscenter. Så kom Strukturreformen, der blev lanceret i 2004 og effektueret i 2007 (se faktaboks). Den betød, at Ribe Amt og Ribe Kommune blev nedlagt. Ribe er i dag en del af Esbjerg Kommune og Region Syddanmark. Her deler Ribe skæbne med andre mindre provinsbyer som Aabenraa, Ringkøbing og Nykøbing Falster, der også har mistet deres amtsgård og kommune.

Lukningen af de offentlige arbejdspladser fortsatte derefter. Ribe Seminarium blev nedlagt af daværende undervisningsminister Bertel Haarder i 2007-2009 og erstattet af en læreruddannelse i Esbjerg. I 2010 lukkede VUC i Ribe. Da jeg boede i Ribe i 1980'erne var der tre folkeskoler. En af dem er i dag nedlagt, de to andre blev slået sammen med en fjerde folkeskole lidt uden for byen til én samlet skole. Sidstnævnte skole er nu igen blevet adskilt i tre folkeskoler her i 2024. Senest er samtlige ungdomsuddannelser i Ribe fusioneret med Ribe Katedralskole, så skolen i dag tilbyder både gymnasium, HF, HTX, EUD/EUX og handelsgymnasium.

Hvor er alle disse funktioner flyttet hen? I de fleste tilfælde er der tale om en centralisering, hvor offentlige funktioner samles i større byer. Vi kender alle de gode argumenter for centraliseringen: færre udgifter til administration og en ide om, at det vil bidrage til en økonomi, der kan understøtte faglig kompetent forvaltning. Imidlertid har en række politikere og debattører sat spørgsmålstegn ved centraliseringen og dens gevinster samt dens konsekvenser for de danske provinsbyer (Dybvad, 2015; Dreyer & Støvring, 2023). Kaare Dybvad peger eksempelvis på i sin bog *Udkantsmyten – hvordan centraliseringen af Danmark ødelægger vores økonomi og sociale sammenhængskraft*, at provinsbyerne leverer afgørende bidrag til samfundsøkonomien i form af uddannelse, integration og skattebetalinger. Han understreger, at dette i højere grad skal komme provinsen til gavn og foreslår udflytning af statslige arbejdspladser fra København til provinsen for at understøtte den økonomiske og sociale udvikling lokalt. I forlængelse er det relevant at spørge: Hvad er sideeffekterne for provinsbyer som Ribe, der har mistet større offentlige arbejdspladser?

FAKTABOKS: STRUKTURREFORMEN I 2007

Den 1. januar 2007 trådte Strukturreformen eller Kommunalreformen i kraft. Det betød markante ændringer for den organisatoriske struktur og opgavefordelingen i den offentlige sektor i Danmark. 271 kommuner blev til 98 store kommuner, og 14 amter blev nedlagt og i stedet blev der skabt fem regioner. Gennemførelsen af Strukturreformen skal først og fremmest ses i lyset af en bred anerkendelse af, at især små kommuner med færre end 10.000-15.000 indbyggere havde vanskeligheder med varetagelsen af en række specialiserede servicefunktioner på faglig forsvarlig vis. I slutningen af 2024 besluttede regeringen og en bred kreds af partier i Folketinget at sammenlægge Region Sjælland og Region Hovedstaden til en ny Region Østdanmark pr. 1. januar 2027. Herefter vil der kun være fire regioner i Danmark.

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet (u.å)

Centraliseringens sideeffekter

Udviklingen i antallet af offentlige arbejdspladser i Ribe de seneste årtier ser meget anderledes ud end indbyggertallet. Hvor antallet af indbyggere har ligget stabilt i mange år, er antallet af offentlige arbejdspladser først steget en smule, derefter faldet – og dernæst steget lidt igen (se tabel 2). Udviklingen er særligt tydelig blandt offentlige arbejdspladser besat af højtuddannede (mellemlang/bachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse), men vi finder den også i et vist omfang hos de kortuddannede i det offentlige (se tabel 2). Antallet af private arbejdspladser har generelt bevæget sig i samme rytme – dog gælder det, at private arbejdspladser med højtuddannede er steget jævnt gennem perioden. Det er nærliggende at koble udviklingen i antallet af offentlige arbejdspladser i Ribe til centraliseringen af de offentlige funktioner, som er sket i perioden. Men hvilken betydning har det for det lokale arbejdsmarked?

Tabel 2: Udviklingen i antallet af offentlige og private arbejdspladser i Ribe 2008-2022: fordelt på uddannelseslængde. Kilde: Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik. Uddannelseslængde er opdelt i Lang [mellemlang, bachelor, kandidat og PhD] og Kort [kortere uddannelse end mellemlang/bachelor].

ÅR	Sektor/Uddannelseslængde			
	Offentlig/Kort	Offentlig/Lang	Privat/Kort	Privat/Lang
2008	1324	980	4534	361
2009	1351	980	4017	350
2010	1304	991	4090	377
2011	1235	1021	4048	399
2012	1221	1021	4005	396
2013	1167	926	4073	426
2014	1184	903	3911	426
2015	1221	923	4168	448
2016	1277	859	4151	496
2017	1257	879	4196	538
2018	1273	924	4200	556
2019	1210	970	4118	582
2020	1178	1046	4124	612
2021	1462	1133	4276	650
2022	1487	1155	4286	673

En række af de offentlige funktioner, der lå i Ribe i 1980'erne og 1990'erne, var højt specialiserede funktioner og dermed arbejdspladser for mange højtuddannede. Det skabte en 'kritisk masse' af højtuddannede, som trak par til byen fra de store universitetsbyer. Fordi mikroarbejdsmarkedet havde en vis størrelse, var det attraktivt og velsøgt, hvilket reproducerede sig selv. En anden effekt af at have et mikroarbejdsmarked for højtuddannede i offentlige funktioner er dets bidrag til kulturlivet. Ofte var det de højtuddannede, som engagerede sig i Ribes kulturliv – herunder museer, foreninger og kulturelle festivaler. Mikroarbejdsmarkedet gav således også et væsentligt tilskud til kulturlivet.

Hvordan ser mikroarbejdsmarkedet så ud i dag i Ribe? Tallene tyder på, at mikroarbejdsmarkedet har været under pres i midten af 2010'erne med faldende antal arbejdspladser til højtuddannede i det offentlige i Ribe. Men antallet er steget igen i de senere år. Ser man alene på antallet af offentlige arbejdspladser ligger det faktisk højere i dag end i 2008. Det vil nok komme som en overraskelse for nogen.

Mikroarbejdsmarkedet har således kun været udsat for et midlertidigt pres, når man betragter udviklingen i et længere tidsperspektiv. Det er dog muligt, at der forekommer kvalitative forskelle i arbejdsmarkedets sammensætning, idet den seneste stigning i beskæftigelsen sammenfalder med perioden for udflytningen af statslige arbejdspladser. Dette aspekt uddybes i det følgende.

Rejsen til København fra Ribe

I 1994 flyttede jeg så fra Ribe til København for at studere på universitetet. Jeg boede på Otto Mønstedts Kollegium lige ved Vestre Fængsel i et lille hjørneværelse yderst på 10. sal. Her kunne jeg se direkte ned i fængslets gård, hvor de indsatte gik gårdture. Vesterbro lå tæt på og blev et naturligt sted at gå ud for mig, blandt andet på Bang & Jensen og Burger Palace. Antallet af cafeer var dog meget begrænset dengang. I dag ser det helt anderledes ud. Bygninger og lejligheder begyndte dengang så småt at blive renoveret, men mange bygninger var stadig slidte, lejlighederne små, og det var muligt at finde en billig lejelejlighed eller andelslejlighed.

Siden da har København ændret sig markant. Renoveringen af gamle ejendomme, nybyggeri og stigende ejendomspriser siden årtusindskiftet er kendt stof for de fleste. Hvad færre måske tænker over, er, at centraliseringen af offentlige funktioner i Danmark (en centralisering, der bevæger sig meget mod København) har ændret arbejdsmarkedet i København. Mange højtuddannede vælger at blive i byen for at arbejde og stifte familie, og arbejdsmarkedet for højtuddannede er vokset markant. Dette er gunstigt for byen, da arbejdspladserne kan få adgang til kvalificeret arbejdskraft. Men fastholdelsen af de højtuddannede gør det også vanskeligere for provinsbyerne at tiltrække dem. Der kan være en stor risiko forbundet med at flytte ud, hvis de lokale arbejdsmarkeder er 'små' med få valgmuligheder. Det skaber eksempelvis usikkerhed om, hvorvidt begge forældre i en familie kan få et job, hvilket er normen på det danske arbejdsmarked (Beskæftigelsesministeriet, 2024).

Tilbageflytning af statslige arbejdspladser

Regeringen har forsøgt at modvirke denne tendens ved hjælp af tilbageflytning af statslige arbejdspladser til provinsbyerne. I alt er 7.927 statslige arbejdspladser flyttet ud i provinsbyerne siden 2015 (Finansministeriet, 2018; Finansministeriet, 2019). Ribe har blandt andet modtaget Færdselsstyrelsen og Skattestyrelsen, som i dag er placeret i den tidligere amtsgård. Denne udvikling har haft betydning for antallet af statslige arbejdspladser i Esbjerg Kommune, som Ribe i dag er en del af. Siden udflytningen af statslige arbejdspladser blev påbegyndt, har Esbjerg Kommune oplevet en stigning i antallet af sådanne arbejdspladser (se tabel 3). Kommunen klassificeres som en provinsbykommune i den danske kommunestruktur. Esbjerg – beliggende i den vestlige del af Syddanmark – har i 2023 haft en vækst på 13 pct. i antallet af statslige arbejdspladser sammenlignet med 2008. Denne udvikling fremgår af Danmarkskortet i begyndelsen af kapitlet. Dette er et udtryk for en regering der aktivt prøver at lave en decentralisering, hvilket har været genstand for debat (Larsen, 2022).

Når man ser isoleret på udviklingen i antallet af arbejdspladser i Ribe by, tyder det på, at antallet af offentlige arbejdspladser, der er blevet tilført som led i udflytningen til provinsbyer, omtrent svarer til det antal, der over tid er blevet centraliseret væk fra byen (se tabel 2). Spørgsmålet er dog, hvilket mikroarbejdsmarked stadig eksisterer i dag. Tidligere lå mange af de offentlige arbejdspladser for højtuddannede i Ribe på forskellige kommunale og regionale institutioner som seminarie, VUC og sygehus. Måske spiller de statslige arbejdspladser en større rolle i dag i det lokale mikroarbejdsmarked end tidligere, og det kan give anledning til en ny udvikling. Forskning har peget på, at styringslogikken på de udflyttede statslige arbejdspladser er forholdsvis centraliseret og reelt ligger i Hovedstadsområdet, hvilket har betydning for, hvordan og i hvilken grad de relaterer til lokalsamfundet (Larsen, 2022). Spørgsmålet er derfor, om de ansatte i i Hovedstadsområdet opbygger samme relationer til Ribe og til det lokale kulturliv som ansatte på kommunale og regionale institutioner. Og om de statslige arbejdspladser udnytter mulighederne for at købe ind lokalt, eller om der er tale om centralt styrede indkøb, hvor prisen forhandles på tværs af statslige enheder (Larsen, 2022).

Tabel 3: Antallet af statslige arbejdspladser i Esbjerg Kommune 2008-2022 fordelt på årstal [Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, u.å.]

ÅR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ANTAL	3343	3392	3506	3460	3399	3266	3237	3225	3103	3156	3241	3283	3358	3822	3772	3840

Rejsen fra Ribe og tilbage igen – er mikroarbejdsmarkedet intakt?

Min egen rejse fra min opvækst i Ribe til studenterlivet i København i 1990'erne skete parallelt med en række rejser af offentlige funktioner og arbejdspladser fra mindre byer til større byer i Danmark. Jeg har fulgt begge byers udvikling siden, og det har givet anledning til refleksion over effekten af flytningerne. For mig var flytningen til København en dannelsesrejse, hvor jeg blev voksen og uddannede mig til forsker. For såvel Ribe som København betød flytningen af arbejdspladserne ændringer i arbejdsmarkedets sammensætning – ikke mindst når det gælder mikroarbejdsmarkedet i Ribe.

Centraliseringen af de offentlige funktioner i Danmark via en række reformer i 2000'erne ændrede på sammensætningen af de offentlige arbejdsmarkeder i provinsen. Helt konkret blev der med Strukturreformen færre arbejdspladser for højtuddannede offentligt ansatte i de mindre byer, hvor arbejdsmarkederne er små. De er i stor stil flyttet væk fra de mindre provinsbyer og samlet i de største byer i Danmark. Ribe er et godt eksempel på dette, da byen mistede en række arbejdspladser med højtuddannede offentlige ansatte i takt med reformerne. Størrelsen af mikroarbejdsmarkedet for højtuddannede har betydning for, hvilke mulighederne der er for at tiltrække højtuddannede til ledige stillinger, da der ofte er tale om tilflytterpar, hvor begge søger job for eksempel efter endt uddannelse i en af universitetsbyerne. Det er dette mikroarbejdsmarked, som kom under pres i 2000'erne.

De offentlige arbejdspladser rejste *fra* Ribe blev årtiet efter afløst af en rejse *til* Ribe. Tilbageflytningen af statslige arbejdspladser i 2010'erne ser ud til for Ribes vedkommende at have kompenseret tabet og mere til, når vi ser på antallet af arbejdspladser med højtuddannede i den offentlige sektor. Rent kvantitativt har udviklingen altså ikke revet tæppet væk under det lokale mikroarbejdsmarked i Ribe. Tabet af arbejdspladser står derfor i dag tilbage som

en myte, hvis vi isoleret set ser på tallene for højtuddannede i det offentlige i byen. Dette er centralt, da begge parter i et parforhold ofte arbejder i Danmark, og det er derfor vigtigt for at kunne tiltrække højtuddannede par til byen, at mikroarbejdsmarkedet for højtuddannede har en vis størrelse, så begge kan finde jobs. Spørgsmålet er om vi finder samme billede, hvis vi lavede tilsvarende analyser for byer, der ligner Ribe, eksempelvis Aabenraa eller Ringkøbing. Dette må fremtidige studier kortlægge.

Ser man imidlertid på udviklingen i et kvalitativt perspektiv kan der dog være sket ændringer, der har betydning for mikroarbejdsmarkedets funktion. De arbejdspladser man mistede i 2000'erne lå ofte inden for de kommunale og regionale områder (uddannelsesinstitutioner, sundhedsvæsen mm.), mens de arbejdspladser, der er kommet til i 2010'erne, ligger inden for det statslige område, og er underlagt mere centrale former for styring. Dette kan have konsekvenser for arbejdspladsernes interaktion med det lokale samfund både økonomisk og kulturelt samt for fleksibiliteten i dette mikroarbejdsmarked til at kunne være attraktivt, eksempelvis for tilflytterpar. Det kræver dog yderligere undersøgelser og forskning til at kunne svare på, om et kvalitativt skifte har haft betydning for mikroarbejdsmarkedet i Ribe og mere generelt for provinsbyerne i Danmark.

Litteratur

- Beskæftigelsesministeriet (2024). *Kvinder og mænd på arbejdsmarkedet*. København: Beskæftigelsesministeriet.
- Christensen, S.B. (red.). (2010). *Ribe Bys Historie, Bind 1-3*. Esbjerg: Dansk Center for Byhistorie.
- Danmarks Statistik (u.å.-a). BEF4A: *Folketal 1. januar efter område, køn, alder (5-års intervaller) og tid (2000-2004)*. Statistikbanken. <https://www.statistikbanken.dk/bef4a>
- Danmarks Statistik (u.å.-b). BEF44: *Folketal 1. januar efter byområde, køn, alder og tid*. Statistikbanken. <https://www.statistikbanken.dk/bef44>
- Danmarks Statistik (u.å.-c). BY1: *Folketal 1. januar efter byområde, tid og befolkningstal*. Statistikbanken. <https://www.statistikbanken.dk/by1>
- Danmarks Statistik (u.å.-d). *Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik*. <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/registerbaseret-arbejdsstyrkestatistik--ras>
- Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (u.å.). Særkørsel lavet af Danmarks Statistik. <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/registerbaseret-arbejdsstyrkestatistik--ras->
- Dreyer, R.H.C. & Støvring, K. (2023). *Breve fra provinsen. Om at finde hjem i en urolig verden*. København: Eksistensen.
- Dybvad, K. (2015). *Udkantsmyten – hvordan centraliseringen af Danmark ødelægger vores økonomi og sociale sammenhængskraft*. København: People's Press.
- Finansministeriet (2018). *Bedre Balance II: Statslige arbejdspladser tættere på borgere og virksomheder*. København: Finansministeriet og regeringen.
- Finansministeriet (2019). *Fakta-ark: Status på Bedre Balance I og II*. København: Finansministeriet.
- Funder, T. (2011). *Tiden i Ribe: fortællinger om en by*. Ribe: Ribe Kunstmuseum.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet (u.å.). *Kommunalreformen i 2007*. <https://www.ism.dk/indenrigs/kommunal-og-regionaloekonomi/kommunale-opgaver-og-struktur/kommunalreformen-i-2007>
- Korpi, W. (2000). Faces of inequality: Gender, class, and patterns of inequalities in different types of welfare states. *Social Politics*, 7(2):127-91.
- Larsen, B.R. (2022). Mellem decentralisering og centralisering: En statslig arbejdsplads flytter fra København til Nakskov. *Dansk Sociologi*, 2 (33): 55-77.
- Pfau-Effinger, B. (2012). Women's employment in the institutional and cultural context. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 32(9/10): 530-543.
- Seeberg, P. (1990). *Rejsen til Ribe*. København: Gyldendal.